

በደሃ አገር ደሃ እንዳይኖር!

ኢትዮጵያ በተፈጥሮ የታደላች ግን ከዓለም በጣም ደሃ ተብለው ከሚመደቡት ውስጥ የመጨረሻው ጠርዝ ላይ የሰፈረች፣ በሚሊዮኖች የሚቆጠረው በርሃብና ቸንፈር ለረጅም ዓመታት የሚሰቃይና የውጭ አገር እርዳታ እጅ ጠብቆ የሚያደር ሕዝብ የሚኖርባት አገር ናት። ከድህነቱ በተጨማሪም ባለመረጋጋት፣ የሕዝብ መብት የተረገጠባትና አምባገነን የሚፈነጭባት ከመሆኑ አንጻር የመጀመሪያውን ቦታ ይዞ ትገኛለች። በየአለቱ የመረጋጋትና የሰላም ኑሮ እየጨለመ የመጣባት፣ ስጋት የሰፈነባት፣ ሕዝቡ በጎሳ ተከፋፍሎ በጠላትነት እንዲጋጭና እንዲተያይ የሚያደርግ ጎሳኛ ቡድን ስልጣኑን ይዞ ያሻውን የሚያደርግባት አገር ነች። ይህም ብቻ አይደለም በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ እንዲሉ ሰርቶ አዳሪው በተለይም ከተሜው አንድ ጊዜ በቀን እህል ቀምሶ ለማደር የማይችልበት ደረጃ ላይ ደርሷል። የገበያ ዋጋ ሰው ገዝቶ ከሚችልበት አቅም በላይ እየሆነ የበይ ተመልካችና ለጥቂቶች ገነት ለብዙሃኑ ሲኣል የሆነች አገር ሆናለች። አገሪቱ በእድገት እየመጠቀች ነው ተብሎ ቢለፈፍም የሕዝቡ ኑሮ ያው በገሌ ነው። በስቃይ ፊቱና የሰውነት ቅርጹ፣ ከአለባበሱ ጋር ሲታይ በሃያአንደኛው ክፍለዘመን ውስጥ የሚኖር አይመስልም።

በከተማና በገጠር የውሃና የሃይል ምንጭ አለመሟላት፣ የመገናኛ መስመር በብቃት አለመዘርጋት፣ መሪዎች ተለዋወጡባት እንጂ በአገሪቱ አጠቃላይ ገጽ ላይ ለውጥ እንዳልመጣ በጉልህ ይታያል። አደገኛ የመኪና መንገድ ካለባቸው አገሮች መካከል በአንደኛ ደረጃ የተመደቡት አገር በመሆኗ በአደጋ የሚሞተውና አካለ ጎደሎ የሚሆነው ቁጥፋ ከፍተኛ ነው። ወጣቱ ስራ አጥ በመሆኑ ለመኖር ሲል ወደ ውጭ ለመሰደድና በአደገኛ ተግባር ላይ ለመሰማራት የሚሻው ቁጥር እየጨመረ እንጂ እየቀነሰ አልመጣም። በመንግሥት የመልካም አስተዳደር አለመኖር “ተከተል አለቃህን” ሆኖ በሕዝቡ ላይ የመልካም ምግባር ድህነትን አስፍኗል። መሪዎቹ ቢለዋወጡም በአገሪቱ ላይ መሰረታዊ የስርዓት ለውጥ አልመጣም።

አሁን ስለራሱ እንጂ ስለአገርና ወገኑ ቀርቶ ስለቤተሰቡ የሚያስበውና የሚጨነቀው እየተመናመነ መጥቷል። በሐራዊ ስሜት፣ የአገር ፍቅር፣ ቀናነትና፣ መቻቻል ያለፈበት ተረት ሆኖ በቦታው አጭብርባሪነት፣ ዘረፋ፣ ውሸት፣ ጎሰኝነት የዘመኑ እውቀት እየሆነ መጥቷል።

በመንግሥትና በደጋፊዎቹ የሚታየው የኑሮ ለውጥ ለአገሪቱና ለሕዝቡ ኑሮ መመዘኛ ሊሆን አይችልም። በስርዓቱ ባለቤቶች ከሚፈጸመው ጸረ ሕዝብ ወንጀሎች ጎልቶ የሚታየው የአገሪቱን ቅርስና ንብረት በተለይም ለእርሻና ለቤት መስሪያ የሚሆኑትን የገጠርና የከተማ መሬቶች ከሕዝቡ እየቀማ የንግድ ሸቀጥ በማድረግ የሚካሄደው ዘረፋ ነው። ሕዝብ ለዓመታት በውርስና በግዢ የኖረበትን ቦታ እየቀሙ በማይችሉ የዋጋ ተመን መልሶ እንዲገዛ ካልቻለም ለቆ እንዲሄድና ቤት አልባ እንዲሆን በማስገደድ ቦታው ለሚችል እየተሸጠ ገንዘብ በመሰብሰብ የሚካሄደው የማፍያ ስራ በየአለቱ እየጨመረ በመሄድ ላይ ነው። የቀን ገቢው በአማካኝ አንድ የአሜሪካ ዶላር በሆነው ሕብረተሰብ የኤኮኖሚ አቅም በሚሊዮን ዶላር የሚገመት ቦታና ቤት ገዝቶ ለመኖር ማን ይችላል? ተብሎ ቢጠየቅ ፣ መልሱ በስልጣን ላይ ያሉትና ቤተሰቦቻቸው እንዲሁም የውጭ አገር ከበርቴ ዜጎች ብቻ ለመሆናቸው አሰላለፋቸውን ና የባለቤትነት ሰነዶቹን ማየቱ ብቻ ይበቃል።

ተወላጁ ከመሬቱ እየተነቀለ በገዛ አገሩ ስደተኛ ሲሆን፣ ሕጻናት የመንገድ ላይ ተዳዳሪ ሲሆኑ፣ ቦታቸውን የሚወርሱት መክፈል የሚችሉት የውጭ አገር ከበርቴዎች ፣ አረቦች፣ ቱርኮች፣ ሕንዶች፣ ... ወዘተ ናቸው። ለዚህም ነው ላለፉት ሶስት ወራት የተካሄደው ሕዝባዊ እንቅስቃሴ ሊነሳ የቻለው። እንቅስቃሴው የሁሉም ኢትዮጵያዊ ብሶት የወለደው እንጂ የአንድ ነጠላ ማህበረሰብ ጉዳት ብቻ ያነሳሳው አይደለም።

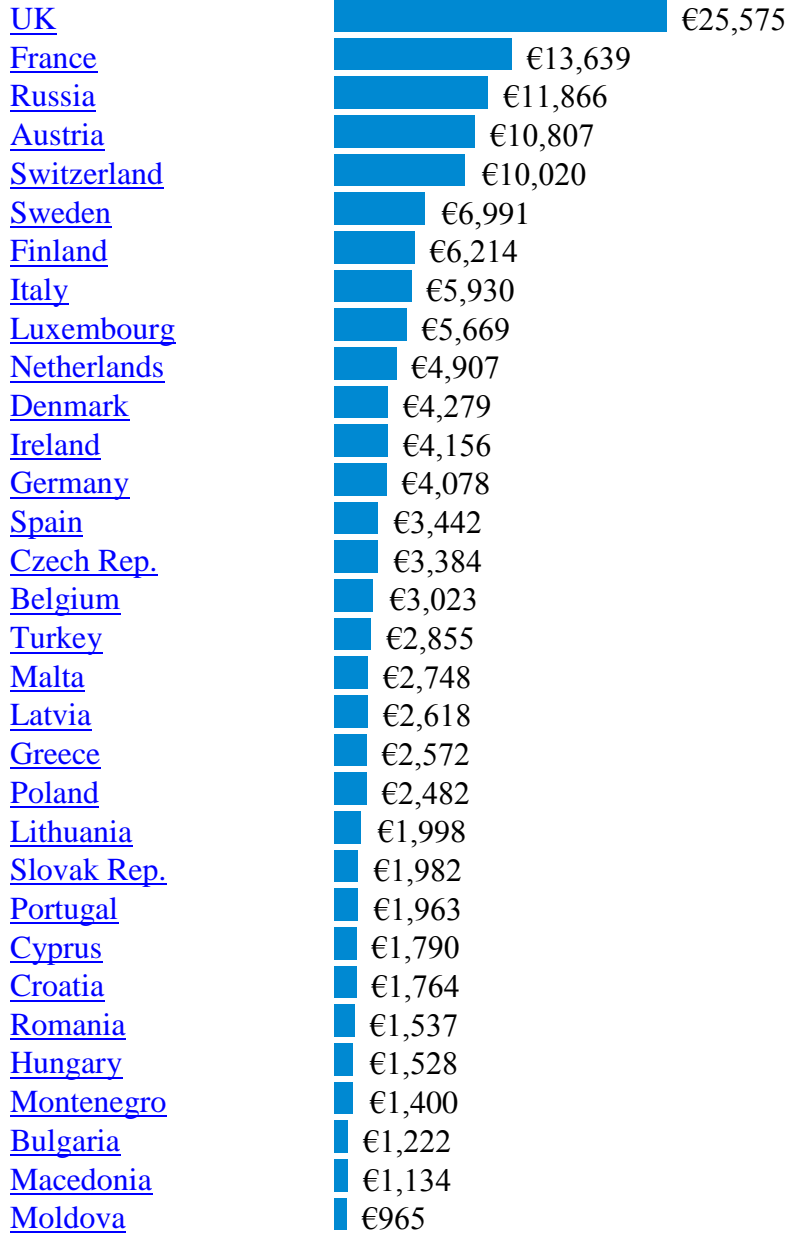
አገሪቱ በእድገት ላይ ነች ቢባልም በገሃድ የሚታየው እድገት ሕዝቡን ሰንገረው የኑሮ ውድነቱ ብቻ ነው። ለቤት ኪራይ፣ ለምግብ፣ ለሕክምና ፣ ለትምህርት፣ ለመጓጓዣ፣ ለልብስና ንጽህና ... ወዘተ የሚጠየቀው ክፍያ ሕዝቡ ከሚያገኘው ገቢ ጋር የሰማይና የመሬት ያህል ይራራቃል። እጅግ በጣም አድጓል። ከሌሎቹም አገራት የኑሮ ውድነት ጋር ሲነጻጸር ያስደነግጣል።

ሁኔታውን ተመሳሳይ እድገት ካላቸው ያፍሪካ አገሮች ጋር ለማወዳደር ቢሞከር ሌላውን ትተን በመሬት ዋጋ ያለው ልዩነት አያድርስ ነው። ለዛውም በሌሎቹ መንግሥት የመሬቱ ባለቤት ባልሆነባቸው አገሮች፣ በሊዝ ሳይሆን ሙሉ ለሙሉ የባለቤት ይዞታ መብትና እውቅና በሰፊነባቸው አገሮች ጋር ያለውን የዋጋ ተመን ብናስተያየው ሰሚ የለም እንጂ ኡኡ ያሰኛል። የመሬት ባንክ የሚል ፈሊጥ በኢትዮጵያ ካልሆነ በቀር በሌላው አገር አይታወቅም። የባንኩ ባለቤት ደግሞ ሕዝብ ሳይሆን የስልጣኑ ባለቤቶች ናቸው።

የኤሌክትሪክና የውሃ መስመር በሚቆራረጥበት፣ ንጽህናው ባልተጠበቀ፣ ትርክምክሙ በወጣው የአዲስ አበባ ከተማ የመሬት ኪራይ (የሊዝ) ተመን መሃል ከተማ አንደኛ ደረጃ (መርካቶ፣ አራት ኪሎ፣ ስድስት ኪሎ ፣ ካዛንቸስ መገለጫ ፣ አብዮት አደባባይ፣ ባሌ በአንድ ካሬ ሜትር (1mx1m) የኢት. 250.000 ማለትም \$11.363 ፣ በፒያሳ፣ በቴዎድሮስ ጎዳና እስከ ስታዲዮምና ለገሃር 300.000 የኢት. ብር ማለትም \$13.636 ፣ በልደታ አካባቢ 101.000 \$4590፣ በላፍቶ አካባቢ 75.000 \$3409፣ በሶስተኛ ደረጃ የተመደቡ በሰበታ፣ አቃቂ፣ ኮልፌ፣ እንጦጦ ከ7500-3700 ማለትም \$340-\$170 ለአርባ ዓመት ይሸጣል። እንግዲህ በነዚህ አካባቢዎች ይኖር የነበረው አብዛኛው ሕዝብ የወር ገቢው ግፋ ቢል ከ800 የኢትዮጵያ ብር አይበልጥም ፣ ታዲያ እንዴት አድርጎ የተጣለበትን መጠን ሊከፍል ይችላል? ያለው ዕድል ቤቱ በተልዶዘር እየተደረመሰ ቤት አልባ መሆን ነው። በጣም የሚገርመው ቦታውን እገዛለሁ ቢል በአንድ ጊዜ ከመቶ አስር እጁን መክፈልና ለቀሪው ለአርባ ዓመት ብድር በዓመት 9.5 % ወለድ እየከፈለ መኖር ነው። ያንን ማን ይችላል?

በመሬት ዙሪያ በኢትዮጵያ ያለው መጠነ ሰፊ ዘረፋ ከሌሎች የአፍሪካ አገሮች ጋር ሲነጣጠር ለምሳሌም በኬንያ ናይሮቢ ከተማ የአንድ ካሬ ሜትር ዋጋ ለሊዝ ሳይሆን ለሽያጭ የሚከፈለው ከ\$1300 ዶላር አይበልጥም። የሌሎቹን ከፍተኛ ገቢ ያለው ሕዝብ የሚኖርባቸውን፣ መንገድ፣የኤሌክትሪክና የውሃ መስመር በብቃት የተዘረጋባቸው ጎጆ-ህ የአውሮፓ ከተማዎች የመሬት ዋጋ ከኢትዮጵያ ጋር ለማመሳከር እንዲረዳ ከዚህ በታች ያለውን ሰንጠረዥ መመልከቱ በቂ ነው። በስልጣን ላይ ያለው ቡድን ዳሞትራ እንደምትባለው ባለብዙ አፍ የሸረሪት ዘር በየአቅጣጫው ዘረፋ የሚያከናውንበት ጠንካራ መረብ ዘርግቷል። ይህን የብዝሃ መረብ ለመበጣጠስና ሕዝቡን ከዚህ የተደራጀ የማፈያ ስርዓት ለመውጣት የተደራጀ ትግል ማካሄድ ያስፈልጋል፤ ሕዝቡም ተባብሮ የተጣለበትን የዋጋ ተመን አልከፍልም ማለት ይገባዋል። በተግባር የሚታየው ግን በተናጠል የባለስልጣኖቹን ፍላጎት እየተቀበለ ማደር ሆኗል፤ በጎሳ ተኮር ትግል በተናጠል ለአልቂት መጋለጥ፣ መጮህና መርገም መልስ አይሆንም። መንግሥት የዘረጋውን አንድ ለአምስት የሰለላ ሰንሰለት ሕዝቡ በግልባጭ አምስት ለአንድ አድርጎ ሊቆጣጠረውና ሊበጣጠሰው ይገባል። ቁርጠኝነት ከብዛት ጋር ሲቀናጅ የሚቋቋመው ሃይል አይኖርም። በውጭ አገር የሚኖረውም ኢትዮጵያዊ ለቁራሽ መሬት ሲል ከአውሬ ስርዓት ጋር እየተባበረ የሕዝቡን ስቃይ ባያበዛው መልካም ነው። የኋላኋላ ከኑግ የተገኘህ ሰሊጥ አብረህ ተወቀጥ መሆን አይቀርም።

አገሬ አዲስ

ከዚህ በላይ የተዘረዘረው የዋጋ ተመን የኪራይ(የሊዝ) ዋጋ ሳይሆን የሽያጭ ዋጋ ነው